

**การพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11
สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1**

**The Development Of Poetry And Kabyanee 11 Writing Package
For The First Year Vocational Certificate Students**

จรินทร์ งามมั่น^{*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 2) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 3) เพื่อทดลองใช้แบบฝึก 4) เพื่อประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและ กาพย์ยานี 11 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1.1 สาขางานการบัญชี โรงเรียนพัฒนบริหารธุรกิจ จำนวน 34 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 แบบแผนการทดลอง คือ One group Pretest Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ 4) แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 5) แบบทดสอบการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ก่อนเรียนและหลังเรียน 6) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ(%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test of dependence และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องต้องการให้มีการพัฒนาแบบฝึกที่มีกิจกรรมหลากหลาย รูปเล่มมีภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม ควรฝึกจากง่ายไปยากและเน้นการฝึกเป็นรายบุคคล
2. แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจง การใช้แบบฝึก วัตถุประสงค์ ใบความรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ แบบฝึกมี 4 ชุด ได้แก่ 1) การเลือกใช้คำในการเขียนกลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 2) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 3) การเขียนกาพย์ยานี 11 4) การเขียนกลอนสุภาพ แบบฝึกที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.64/78.82
3. ระหว่างทดลองใช้แบบฝึก นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน สามารถทำแบบฝึกได้ถูกต้อง เสร็จตามเวลาที่กำหนด
4. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 แตกต่างกันอย่างมี

^{*} นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.วัชร เล่าเรียนดี ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและนักเรียนพึงพอใจกับการเรียนด้วยแบบฝึก โดยมีความเห็นว่าแบบฝึกมีเนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย มีการ์ตูนและภาพประกอบสวยงาม มีการเรียงลำดับขั้นตอนจากง่ายไปยากทำให้นักเรียนสามารถเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ได้รวดเร็วขึ้น

Abstract

The purposes of this research were : 1) to study the fundamental data for the development of poetry and kabyanee 11 writing package, 2) to develop and assess the efficiency of poetry and kabyanee 11 writing package to meet the efficient standard criterion of 75/75, 3) to implement the poetry and kabyanee 11 writing package and 4) to evaluate and improve the poetry and kabyanee 11 writing package. The samples consisted of 34 students of the first year vocational students of Pattana Business School. The research design was one group pretest - posttest design. The research instruments were: 1) questionnaires 2) interview forms 3) lesson plans 4) poetry writing package 5) writing comprehension learning outcomes test. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t - test dependent and content analysis.

The results of this research were:

1. The students teachers and persons involved required the development of poetry and kabyanee 11 writing package with variety of activity formats and illustrations with colored pictures practice from simple to complex and self-related.
2. The poetry and kabyanee 11 writing package were consisted of preface, objectives, explanation of using the drill package writing poetry and kabyanee 11 test four sets of the package included content 1) Word choice of poetry and kabyanee 11 writing package 2) General knowledge of poetry and kabyanee 11 writing package 3) Writing on kabyanee 11 4) Writing on poetry. The poetry and kabyanee 11 writing package had been succeeded to the criterion of 78.89/75.83.
3. The behaviors of the students during learning were enthusiastic and they had finished their work on schedule assignment.
4. The students evaluation results in poetry and kabyanee 11 writing achievement were significantly different at 0.05 level. The students test scores reflected their writing poetry and kabyanee 11 writing were higher than those tested before exposing to the poetry and kabyanee 11 writing package. The students opinions toward the drill package revealed that the content of the drill package were interesting and

understandable. The poetry and kabyanee 11 writing package could enhance their writing abilities on poetry and kabyanee 11.

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการพัฒนาสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองตลอดช่วงชีวิต แนวทางการจัดการศึกษาว่าต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ดังนั้นครูมีหน้าที่ต้องค้นคว้าหาวิธีการจัดการศึกษาเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้น เพื่อให้ศิษย์ทุกคน เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถและดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ซึ่ง(กรมวิชาการ 2544:7) ได้ระบุถึง ความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่าภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและความเป็นปึกแผ่นของสังคมไทย คนไทยจำเป็นต้องตระหนักถึง ความสำคัญของภาษาไทยต้องทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษาฝึกฝนให้มีทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้ การเสริมสร้างความเข้าใจเพื่อเกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ในบรรดาทักษะทางภาษาทั้งสี่ทักษะ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน การเขียนถือว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะการเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความคิดเห็น ทรรศนะ อารมณ์ จินตนาการ และสิ่งที่ต้องการสื่อสารอื่นๆของตนเอง ผ่านงานเขียนโดยใช้ภาษาเป็นสื่อกลางของการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ทักษะการเขียนนับเป็นทักษะที่เป็นทั้งศิลป์และศาสตร์ กล่าวคือ การเขียนต้องใช้ภาษาที่งดงาม ประณีต สามารถสื่อสารได้ทั้งอารมณ์ ความรู้ ความคิด จึงต้องใช้ศิลปะในการเขียน ส่วนที่กล่าวว่า เป็นศาสตร์ เพราะการเขียนทุกชนิดต้องประกอบด้วย ความรู้ หลักการและวิธีการ (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ 2540 : 169 ,อ้างถึงใน พิมพ์ใจ พจน์สมพงษ์ 2549:2)

จะเห็นได้ว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็น กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดไว้ในหลักสูตรทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความสามารถด้านการเขียน ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก สร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบงานเขียนประเภทต่างๆทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองหรือคำประพันธ์ โดยเฉพาะคำประพันธ์เป็นรูปแบบงานเขียนชนิดหนึ่งที่ควรฝึกฝนให้นักเรียนมีความสามารถเขียนและเรียบเรียงคำประพันธ์ เพื่อใช้ในโอกาสต่างๆทั้งในชีวิตประจำวันและงานอาชีพทั้งนี้ เพราะคำประพันธ์เป็นงานที่มีคุณค่าทางภาษาช่วยส่งเสริมสติปัญญา ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและรักษาไว้ ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ การกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้านการเขียนคำประพันธ์ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2546) ได้กำหนดไว้ในกลุ่มวิชาภาษาไทย รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 2 (2000 - 1102) แต่ปรากฏว่าผลการจัดการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้ ยังไม่ประสบผลสำเร็จ กล่าวคือจากประสบการณ์สอนภาษาไทยของผู้วิจัยที่ได้สอนภาษาไทย มาเป็นเวลากว่า 10 ปี ผู้วิจัยพบว่านักเรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ส่วนใหญ่ขาดทักษะ การเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเขียนเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องยากและตนเองไม่สามารถจะทำได้ นอกจากนี้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ของนักเรียนปรากฏว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องกัน 3 ปี โดยตลอด ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 - 2551 คือมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 68.28, 65.58 และ 69.65 ตามลำดับซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนด คือร้อยละ 80 นอกจากนี้ผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับอาชีวศึกษา กล่าวถึงปัญหาการเรียนรู้อันด้านการเขียนคำประพันธ์ของนักเรียนไว้ว่า นักเรียนไม่แม่นฉันทลักษณ์ ใช้สัมผัสและคำคล้องจองไม่ถูกต้องไม่รู้จังหวะคำ แบ่งจังหวะคำไม่ได้ ถ้อยคำที่นำมาเรียบเรียงเป็นคำพูดร้อยแก้วที่ยังไม่มีคำสัมผัสในให้คล้องจองกัน หากนักเรียนเขียนคำประพันธ์ได้ ก็จะเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยกล่อมเกล่าให้ผู้เรียนมีความอ่อนโยนด้วยศิลปะการใช้ถ้อยคำที่ผ่านการกลั่นกรองจากความคิด ความรู้สึกได้ จึงเห็นว่าหากครูผู้สอนภาษาไทย จัดทำสื่อที่มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในเรื่อง การเขียน คำประพันธ์จะช่วยพัฒนาเด็กทั้งด้านความรู้และคุณธรรม (พิมพ์ใจ พจนสมพงษ์ 2549:5) จากสภาพปัญหาการเรียนการสอนดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะได้แก้ไขปัญหานี้เพื่อจะได้ไม่เป็นปัญหาที่เรื้อรังและแก้ไขยาก เมื่อนักเรียนอยู่ในระดับชั้นที่สูงขึ้นและต้องเขียนคำประพันธ์ชนิด อื่น ๆ ที่ยากขึ้นการแก้ไขปัญหาและพัฒนาความสามารถด้านการเขียนคำประพันธ์นั้น นอกจากจะต้องจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการและกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ยังควรจัดให้มีการฝึกฝนอย่างเพียงพอ โดยใช้สื่อที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่วและชำนาญซึ่งแบบฝึกถือเป็นสื่อการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ ดังที่ กรมวิชาการ (2545:137-139) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นการใช้สื่อการเรียนการสอนซึ่งรวมทั้งแบบฝึก สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องเตรียมหรือสร้างสื่อซึ่งมีหลายประเภททั้งสื่อสิ่งพิมพ์เช่น ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึก สื่อวัสดุอุปกรณ์ เช่น ของจริง ตาราง สถิติ สื่อทัศนูปกรณ์ เช่น แถบเสียง คอมพิวเตอร์ สื่อกิจกรรม เช่น เกม เพลง และสื่อบริบท เช่น สภาพแวดล้อม และสภาพการณ์ต่างๆ สื่อต่างๆ เหล่านี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ นอกจากนั้น สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544 : 2) จิราภรณ์ ฉัตรทอง (2545 : 26) และ นฤติ ผิวงาม (2545 : 52) ที่กล่าวในทำนองเดียวกันว่าแบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษา เข้าใจบทเรียนดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาและคำศัพท์ให้คงทนทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะที่เรียนและทราบความก้าวหน้าของตนเอง

จากการศึกษาแนวคิดดังกล่าว จึงเป็นที่เชื่อมั่นได้ว่าแบบฝึกเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการฝึกทักษะการเขียนแก่นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพได้ ซึ่งจะทำให้นักเรียนสนใจ ไม่เบื่อหน่าย เป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเพิ่มความพยายามมากขึ้น ในส่วนของครูนั้นว่ามีประโยชน์มาก เพราะแบบฝึกช่วยประหยัดเวลา แรงงาน ครูสามารถใช้แบบฝึก เป็นเครื่องมือสำหรับการประเมินผลการเรียน ทำให้ทราบพัฒนาการด้านทักษะของนักเรียน ซึ่งผลที่ได้จากการทดลองครั้งนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนคำประพันธ์สูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกภาษาไทยอีกด้วย อันจะส่งผลให้มรดกทางวัฒนธรรมไทยด้านภาษาไม่สูญหายและเยาวชนไทยยังได้รับการพัฒนา ในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้อย่างสงบสุขสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1
2. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
3. เพื่อทดลองใช้แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1
4. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 และปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบฝึกที่สมบูรณ์

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนพัฒนาบริหารธุรกิจ ตำบลสระเกษีเยม อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ที่เรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 2 (2000-1102) จำนวน 4 ห้อง ได้แก่ห้อง 1.1 สาขางานการบัญชี จำนวน 34 คน ห้อง 1.2 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 47 คน ห้อง 1.3 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 48 คน ห้อง 1.4 สาขางานการท่องเที่ยว จำนวน 17 คน รวมทั้งสิ้น 146 คน ซึ่งแต่ละห้องเรียนมีผลการเรียนด้านการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ไม่แตกต่างกันโดยผู้วิจัยได้นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 มาทดสอบความแตกต่างด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนมีความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1.1 สาขางานการบัญชี โรงเรียนพัฒนาบริหารธุรกิจ ตำบลสระเกษีเยม อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม ที่เรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 2 (2000-1102) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1 ห้องจำนวนนักเรียน 34 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้การสุ่มห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาไทย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 เกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1
2. แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนในการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1

3. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านแบบฝึกเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1

4. แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน

5. แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จำนวน 4 ชุด

6. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11

7. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ประกอบด้วยขั้นตอนที่หนึ่งการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกเรียกว่าขั้นการวิจัย (Research) ขั้นที่สองการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเรียกว่าขั้น การพัฒนา (Development) ขั้นที่สาม การทดลองใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้นเรียกว่าขั้นการวิจัย (Research) และขั้นตอนที่สี่ เป็นการประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกเรียกว่า ขั้นการพัฒนา (Development)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1 ดำเนินการโดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการนำเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนคำประพันธ์ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัยวัดความรู้ ความเข้าใจ และแบบอัตนัยวัดความสามารถการเขียนคำประพันธ์ซึ่งเป็นข้อสอบต่างฉบับกัน แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ซึ่งได้หาประสิทธิภาพของแบบฝึกแล้วและนำไปใช้กับนักเรียนชั้น ปวช.1.1 โรงเรียนพัฒนบริหารธุรกิจ จำนวน 34 คน ด้วยการทดสอบก่อนเรียน จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 แล้วจึงทดสอบหลังเรียนและสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์และข้อคำถามในการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11

ตอนที่ 4 ผลการประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและ กาพย์ยานี 11

ผลการวิจัย

1. นักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องต้องการให้มีการพัฒนาแบบฝึกที่มีกิจกรรมหลากหลาย รูปเล่มมีภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม ควรฝึกจากง่ายไปยากและเน้นการฝึกเป็นรายบุคคล
2. แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจง การใช้แบบฝึก วัตถุประสงค์ ใบความรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบ แบบฝึกมี 4 ชุด ได้แก่ 1) การเลือกใช้คำในการเขียนกลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 2)ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 3)การเขียนกาพย์ยานี 11 4)การเขียนกลอนสุภาพ แบบฝึกที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.64/78.82
3. ระหว่างทดลองใช้แบบฝึก นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน สามารถทำแบบฝึกได้ถูกต้อง เสร็จตามเวลาที่กำหนด
4. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและนักเรียนพึงพอใจกับการเรียนด้วยแบบฝึก โดยมีความเห็นว่าแบบฝึกมีเนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย มีการดูและภาพประกอบสวยงาม มีการเรียงลำดับขั้นตอนจากง่ายไปยากทำให้นักเรียนสามารถเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ได้รวดเร็วขึ้น

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาหลักสูตรการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ2545 ปรับปรุง2546 พบว่า การศึกษาความต้องการของนักเรียน ครูสอนภาษาไทย และผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบของแบบฝึก พบว่า ทุกฝ่ายต้องการให้แบบฝึกมีรูปแบบที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนมีการใช้แบบฝึกเป็นรายบุคคลเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ควรเหมาะสมกับวัยนักเรียนเข้าใจง่าย มีความยากง่ายพอเหมาะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัยความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งเป็นความต้องการที่สอดคล้องกับหลักการทฤษฎีการสร้างแบบฝึกทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสร้างสื่อหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำเป็นต้องสร้างหรือจัดขึ้นตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 พบว่า แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์ มีองค์ประกอบคือ คำนำ คำชี้แจงการใช้แบบฝึก วัตถุประสงค์ ใบความรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ

แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 จำนวน 4 ชุด คือ ชุดที่ 1 การเลือกใช้คำในการเขียนกลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ชุดที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ชุดที่ 3 การเขียนกาพย์ยานี 11 ชุดที่ 4 การเขียนกลอนสุภาพ การตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกันนั้นทำให้เข้าใจและจดจำได้ง่ายและชื่อของแต่ละชุดสื่อถึงเนื้อหาที่จะเรียนอย่างชัดเจน จากผลการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ซึ่งมีองค์ประกอบดังกล่าวนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจวัตถุประสงค์ของแบบฝึก สามารถฝึกการเขียนคำประพันธ์ตามขั้นตอนจากง่ายไปหายากและรับทราบความก้าวหน้าในการเขียนคำประพันธ์ของตนเองจากการหาประสิทธิภาพการใช้แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 พบว่า แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 มีค่าประสิทธิภาพตัวแรกสูงกว่าตัวหลัง แสดงว่านักเรียนสามารถทำแบบฝึกระหว่างเรียนทั้ง 4 ชุด ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยแบบฝึก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขณะทำกิจกรรมในแบบฝึกนักเรียนทำแบบฝึกทีละขั้นตอนตามลำดับความยากง่ายครั้งละ 1 แบบฝึก แต่แบบทดสอบหลังเรียนเป็นการประมวลความรู้ที่เรียนมาในแบบฝึกทั้งหมดและข้อคำถามไม่ตรงกับการทดสอบระหว่างเรียนซึ่งอาจเป็นเพราะว่าความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนยังไม่เป็นความรู้ที่ยั่งยืนคงทนนักเรียนจึงเกิดความสับสนในการเรียงลำดับความคิดจึงส่งผลให้คะแนนของแบบทดสอบหลังเรียนต่ำกว่าคะแนนระหว่างเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิไลรัตน์ วสุรีย์ (2545:87, อ้างถึงใน พรทิพย์ อรุณสุขโข 2547 : 134) ที่พบว่า ประสิทธิภาพตัวแรกของสื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสูงกว่าประสิทธิภาพตัวหลังเล็กน้อย เพราะนักเรียนไม่เกิดความเครียดและวิตกกังวล เนื่องจากได้ทำแบบทดสอบรายบททันทีที่เรียนจบแต่ละบท

3. ผลการทดลองใช้แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นต้องการจะเรียนซึ่งส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมได้ตามวัตถุประสงค์ของแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 หลังจากทดลองใช้แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 พบว่า นักเรียนเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ได้อย่างถูกต้องตามรูปแบบของคำประพันธ์ มีความเข้าใจเรื่องการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สามารถเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 จากข้อความและภาพที่กำหนดได้ถูกต้องตามรูปแบบฉันทลักษณ์ที่กำหนด นอกจากนี้นักเรียนยังสามารถนำความรู้ ทักษะที่ได้จากการฝึกไปใช้ในการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 เพื่อความเพลิดเพลินและแสวงหาความรู้ให้กับตนเองได้ โดยนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเขียนบทร้อยพราหมณ์ในโอกาสต่างๆได้เช่น อวยพรวันคล้ายวันเกิด วันขึ้นปีใหม่ เปิดกิจการใหม่ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้รับการฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ สุรพล พะยอมแย้ม (2540 :20) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ทุกชนิดต้องมีการทบทวนและฝึกฝนเป็นระยะๆ เพราะนอกจากจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วยังทำให้การเรียนรู้คงทนด้วย

4. ผลการประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 หลังการใช้แบบฝึกการเขียนคำ

ประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 กับก่อนใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่กำหนดไว้ โดยหลังใช้แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้รับการฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ด้วยแบบฝึกที่ได้ผ่านการพัฒนาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 มากขึ้น ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 พบว่าโดยภาพรวมด้านประโยชน์ นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุดอยู่ในลำดับแรก รองลงมาคือด้านบรรยากาศการเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ในระดับเห็นด้วยมากและด้านลักษณะของแบบฝึก นักเรียนเห็นด้วยเป็นลำดับสุดท้ายอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ได้เรียนรู้จากแบบฝึกที่ตรงกับความต้องการของตนเอง ที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แบบฝึกมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้านการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ด้วยแบบฝึกที่มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลายน่าสนใจ ดังนั้นในการนำแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ไปใช้ครูผู้สอนจึงควรใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. จากการทดลองใช้แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 พบว่านักเรียนใช้แบบฝึกในชุดที่ 4 การเขียนกาพย์ยานี 11 ได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ เนื้อหาและใช้ภาษาได้ถูกต้อง มากกว่าแบบฝึกชุดที่ 3 การเขียนกลอนสุภาพเนื่องจากกาพย์ยานี 11 มีจำนวนคำในแต่ละวรรคที่น้อยกว่ากลอนสุภาพและมีตัวอย่างกาพย์ยานี 11 ให้นักเรียนได้ดูเป็นตัวอย่าง ดังนั้นในการฝึกครูผู้สอนจึงควรนำตัวอย่างกลอนสุภาพมาให้นักเรียนดูให้มากเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ ได้รวดเร็วขึ้นและสามารถใช้ถ้อยคำได้ไพเราะยิ่งขึ้น
3. จากการทดลองใช้แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 พบว่านักเรียนบางคน เรียนช้า ดังนั้นในการนำแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ไปใช้หากนักเรียนคนใดเรียนช้าฝึกไม่ทันเพื่อนครูอาจนำแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ชุดนั้นๆ มาให้นักเรียนฝึกนอกเวลาเพื่อซ่อมเสริมนักเรียนให้เกิดความมั่นใจในการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11
4. จากการทดลองใช้แบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 พบว่า แบบฝึกชุดที่ 3 การเขียนกลอนสุภาพมีผลสัมฤทธิ์ต่ำที่สุดเนื่องจากเกณฑ์การประเมินยังไม่เหมาะสมในการนำ

แบบฝึกไปใช้จึงควรมีการปรับปรุงเกณฑ์การเขียนกลอนสุภาพให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นโดยกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษามากกว่าเนื้อหารวมทั้งเกณฑ์ที่ไม่สูงจนเกินความสามารถของนักเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1 เป็นแนวทางหนึ่งในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจากผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 หลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สูงกว่าก่อนเรียน ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมและทำการวิจัยในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์ร้อยกรองประเภทอื่นๆเช่นโคลงสี่กาพย์ฉก 16 ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเขียนร้อยกรองในระดับที่สูงขึ้นไป
2. ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาที่เกี่ยวกับกลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-BOOK)บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI) เป็นต้นเพื่อนำไปใช้เป็นนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมอาชีวศึกษา.หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546). กรุงเทพฯ :

กรมอาชีวศึกษา, 2545.

กระทรวงศึกษาธิการ.คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.),2544.

กระทรวงศึกษาธิการ.หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(ฉบับปรับปรุง).กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.

_____. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545.

_____. การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , 2546.

กำชัย ทองหล่อ . หลักภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์, 2543.

กุลธิดา ปัญญาจิรวุฒิ. “ การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนร้อยกรองกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

จิราภรณ์ ฉัตรทอง. “ การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บันทึกการเสด็จพระราชดำเนิน พระราชทานกระแสพระราชดำริ เรื่อง ปัญหาการใช้คำไทย พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ.ชุมนุมภาษาไทยคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ . เทคโนโลยีการศึกษา:ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ:โอเดียนสโตร์, 2545.

ทิพวรรณ หอมพูล. ทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ:วังอักษร, 2547.

นงเยาว์ ศรีประดู่. “ การพัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกพยานี 11 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

นฤดี ผิวงาม. “การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเรื่อง วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

นิตยา ฤทธิโยธี. เอกสารเผยแพร่ความรู้ทางการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : หน่วยงานนิเทศก์, 2547.

บรรจบ นามพลกรัง. “การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะที่มีประสิทธิภาพ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องเวลา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.” รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.

พิมพ์ใจ พจน์สมพงษ์. “การพัฒนาแบบฝึกการเขียนบทประพันธ์ในงานอาชีพสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

พิณเพชร บุณณภิญโญ. “การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกภาพถ่ายและแบบฝึกภาพการ์ตูน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

ศุภวรรณ มองเพชร. ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 2. กรุงเทพฯ:ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ, 2547.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. “ การสร้างแบบฝึก ” เอกสารชุดปฏิรูปการเรียนรู้ของครูตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ขมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย, 2544(อัดสำเนา)

มาลี จุฑา. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ:อักษรภาพพัฒนา, 2542

มาเรียม นิลพันธ์. วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. นครปฐม:โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอน. 2549.

มณี จานโอ. ทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ:มณฑลการพิมพ์, 2547.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น, 2546.

ราตรี โพธิ์เต็ง. ทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ:เอมพันธ์ จำกัด, 2551.

วรรณศิริ ผลประมูล. “การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนร้อยกรอง และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะประกอบการสอนกับการสอนตามคู่มือครู.” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.

วราภรณ์ บำรุงกุล. ร้อยกรอง. พิชณโลก แผนกเอกสารและการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชณโลก, 2542.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. คู่มือการจัดกระบวนการเรียนรู้วิชาภาษาไทยหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง 2546). กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2547.

สุรพล พะยอมแย้ม. เอกสารประกอบรายวิชาพื้นฐานทางจิตวิทยา. นครปฐม:มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.

ภาษาต่างประเทศ

Butts, D.D. The Teaching of Science : A Self Directed Planning Guide. New York : Harper and Row Publisher, 1974.

Lawry, Eleanor Blown Lane. “The Effects of Four Drill and Practice Time Units on the Decoding Performances of Students with Specific Learning Disabilities.” Dissertation Abstracts International 39,2 (August 1978) : 817-A

McPeake, PoyceGuinta. “The Effects of Original Systematic Study Worksheets, Reading Level and Sex on The Spelling Achievement of Sixth Grade Students.” Dissertation Abstracts International 39,12 (June 1979) : 1799-A.

Petty, Green. “Language Workbooks and Practice Materials.” In Development Language Skills in the Elementary Schools, 469-472. New York : Allyn and Bacon Inc., 1963.